

PUROLAN PÄIVÄKODIN

VUOSISUUNNITELMA

toimikausi 2022-2023

Lapsuuden itseisarvo

Ihmisenä kasvaminen

Lapsen oikeudet

Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja moninaisuus

Perheiden monimuotoisuus

Terveellinen ja kestävä elämäntapa

Varhaiskasvatuksen tehtävä

Varhaiskasvatuksen tehtävä on edistää lasten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa. Varhaiskasvatus edistää lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta ja ehkäisee syrjäytymistä. Varhaiskasvatuksessa opitut tiedot ja taidot vahvistavat lasten osallisuutta sekä aktiivista toimijuutta yhteiskunnassa. Lisäksi varhaiskasvatus tukee huoltajia kasvatustyössä sekä mahdollistaa heidän osallistumisensa työelämään tai opiskeluun.

Sisälllys

KAJAANI SUUNTAAN TULEVAISUUTEEN KOLMELLA TEEMALLA.....	4
Elinvoima ja osaaminen - Menestyvä kaupunki	4
Lapset ja nuoret - Lasten ja nuorten kaupunki.....	4
Kestävä kehitys - Resurssiviisas luontokaupunki.....	5
LAADUNARVOINTIKYSELYSTÄ NOUSSEET VAHVUUDET JA KEHITTÄMISKOHTEET.....	6
LAADUNARVOINTIKYSELYSTÄ NOUSSEET YHTEISET KEHITTÄMISKOHTEET.....	8
Suunnitelma huoltajien osallisuuden lisäämiseksi	8
Suunnitelma kiusaamisen ehkäisemisestä ja tiedottamisesta.....	9
Leikki.....	10
PEDAGOGISEN TOIMINNAN VIITEKEHYS.....	11
Varhaiskasvatuksen arvoperusta.....	12
TIIMISOPIMUS	15
Yhteistyösuunnitelma veon kanssa	17
Leikki.....	18
Pedagoginen dokumentointi	19
Tunne- ja vuorovaikutustaidot, sekä sensitiivisyys	20
Arviointi	21
Monilukutaito ja digitaalinen osaaminen.....	22
LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN	29
AJATTELU JA OPPIMINEN	29
KULTTUURINEN OSAAMINEN, VUOROVAIKUTUS JA ILMAISU	29
ITSESTÄ HUOLEHTIMINEN JA ARJEN TAIDOT	29
OSALLISTUMINEN JA VAIKUTTAMINEN.....	30

KAJAANI SUUNTA TULEVAISUUTEEN KOLMELLA TEEMALLA

Elinvoima ja osaaminen - Menestyvä kaupunki

”Olemme kiinnostava kaupunki kotimaisille ja ulkomaisille osaajille. Opiskelijat hakeutuvat Kajaaniin.”

Mitä tarkoittaa varhaiskasvatuksessa:

- Tarjoamme työ- ja harjoittelupaikkoja varhaiskasvatuksessa
- Varhaiskasvatuspalvelumme ovat joustavia ja vastaavat kysyntään
- Varhaiskasvatus on laadukasta – varhaiskasvatuskunta 2021
- Teemme yhteistyötä eri oppilaitosten kanssa
- Kehitämme ohjausosaamistamme opiskelijoiden suhteen
- Olemme näkyvästi esillä sosiaalisessa mediassa – näkyvyyden ja vetovoiman lisääminen

Näin toimimme:

- Otamme vastaan harjoittelijoita, työkokeilijoita ja muita alasta kiinnostuneita
- Perheille tarjotaan varhaiskasvatusta varausten mukaan
- Palveluntarpeet määrittelevät ryhmärakenteita ja niitä muokataan mahdollisuuden mukaan tarpeita vastaavaksi

Lapset ja nuoret - Lasten ja nuorten kaupunki

”Edistämme lasten ja nuorten turvallisuutta sekä yhteisöllisyyttä. Nuorilla on mielekästä tekemistä. Lasten ja nuorten on hyvä kasvaa Kajaanissa.”

Mitä tarkoittaa varhaiskasvatuksessa?:

- Lasten osallisuus ja sen kehittäminen pitkäaikainen painopistealue
- Positiivinen pedagogiikka ja hyvän huomaaminen
- Lapsella oikeus tarvitsemaansa tukeen
- Henkilökunnalla sensitiivinen työote
- Varhaiskasvatuksessa lapsella turvallinen kasvuympäristö, jossa nollatoleranssi kiusaamiselle

Näin toimimme:

- Kuunnellaan, havainnoidaan, dokumentoidaan, toteutetaan mahdollisuuksien mukaan lasten mielenkiinnon kohteita, arvioidaan toimintaa. Sensitiivinen työote
- Lasten vahvuuksien ja onnistumisen ilon huomioiminen ja kannustaminen
- Yleisen tuen käytännöt toiminnassa, tarvittaessa moniammatillisen tiimin ja vanhempien kanssa suunnitellaan kohdennettua tukea lapselle (tehostettu/erityinen tuki).
- Ympäristö on turvallinen lapsen kasvaa ja kehittyä, yhdessä kavereiden kanssa

Kestävä kehitys - Resurssiviisas luontokaupunki

”Käytämme resurssijamme harkitusti, hyvinvointia ja kestäväää kehitystä edistävästi.”

Mitä tarkoittaa varhaiskasvatuksessa?:

- Kierrätämme tavaroita ja huonekaluja eri yksiköiden/ryhmien välillä
- Pyrimme hankkimaan kestäviä ja korjattavia tavaroita
- Hyödynnämme kierrätys- ja luonnonmateriaalia
- Minimoimme ruokahävikkiä – harjoittelu lasten kanssa
- Kierrätämme yhdessä lasten kanssa
- Käytämme kirjastoa monipuolisesti
- Luonto on yksi oppimisympäristömme
- Hyödynnämme kaupungin eri tiloja toiminnassamme

Näin toimimme:

- Harjoittelemme lasten kanssa ruoan ottamista ja opetellaan ottamaan sen verran, kun jaksaa syödä.
- Lapset ohjataan laittamaan jätteet niille kuuluville astioille
- Käymme kirjastoautossa
- Retkeilemme lähimaastossa eri vuoden aikoina
- Hyödynnämme kaupungin eri tiloja toiminnassa, jos on tarvetta

LAADUNARVOINTIKYSELYSTÄ NOUSSEET VAHVUUDET JA KEHITTÄMISKOHTEET

Yksikkömme vahvuudet
<p>Ammattitaitoinen ja empaattinen henkilöstö</p> <p>Lapset viihtyvät</p> <p>Vasun mukaista toimintaa</p> <p>Vanhemmat saavat tietoa lapsen päivässä</p>
<p>Näin toimimme + tarkennus tiimiin:</p> <p>Perheet otetaan vastaan ja hyvästellään ystävällisesti.</p> <p>Kuunnellaan perheiden kuulumisia ja kuullaan heidän toiveitaan, toimitaan niiden mukaan, jotta lapsella olisi mahdollisimman hyvä olla.</p>
Arviointi

Yksikkömme kehittämiskohteet

Jokaisen ääni kuuluville työyhteisössä

Näin toimimme + tarkennus tiimiin:

Palaverit (tiimipalaverit, henkilöstöpalaverit) suunniteltu työvuorotaulukoon.

Jokainen on myös itse vastuussa oman äänensä kuuluville saamisesta

Arviointi

LAADUNARVIOINTIKYSELYSTÄ NOUSSEET YHTEISET KEHITTÄMISKOHTEET**Suunnitelma huoltajien osallisuuden lisäämiseksi**

- Miten kerätään mielipiteitä/ajatuksia/toiveita, kyselyt, vanhempainillat, ja niin edelleen?
- Onko huoltajilla taitoja/osaamista, joita voidaan vakassa hyödyntää?

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

Mansikat ja Mustikat:

Vanhemmille kyselyjä toiveista, ideoista, palautteista, arvioinnista perehdytyskeskustelussa, vasukeskusteluissa ja google formsilla 2 X toimikauden aikana (syksyllä ja keväällä)

Arviointi

LAADUN ARVIOINNISTA NOUSSEET YHTEISET KEHITTÄMISKOHTEET

Suunnitelma kiusaamisen ehkäisemisestä ja tiedottamisesta:

- Miten kiusaamista ehkäistään?
- Miten toimintatavoista tiedotetaan huoltajia?
- Miten ryhmässä esiintyvistä kiusaamistilanteista informoidaan huoltajia?

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

Mansikat ja Mustikat:

Aikuinen on tietoinen mitä lapset tekevät, ovat aidosti läsnä. Turvataitojen opettelu. Tehdään huoltajille tiedote kiusaamisen ehkäisemisen toimintatavoista, viimeistään tammikuussa. Kiusaamistilanteet otetaan heti puheeksi lasten kuin huoltajien kanssa.

Arviointi

LAADUN ARVIOINNISTA NOUSSEET YHTEISET KEHITTÄMISKOHTEET

Leikki <ul style="list-style-type: none">
- Miten huomioimme leikin mahdollisuudet, osallisuuden ja inklusion huomioiminen leikissä, aikuisten rooli
Näin toimimme + tarkennus tiimiin <p>Päivittäin mahdollisuus leikkiin, mahdollistetaan oman mielenkiinnon mukainen leikki, muokataan oppimisympäristöä, jotta jokainen lapsi saa mahdollisuuden osallistua leikkiin tasavertaisesti. Aikuinen havainnoi leikkejä aktiivisesti, mukana leikeissä.</p>
Arviointi

PEDAGOGISEN TOIMINNAN VIITEKEHYS

Kuva: Opetushallitus

Varhaiskasvatuksen arvoperusta

Lapsuuden itseisarvo

Esimerkkejä miten arvo näkyy toiminnassa:

- Osallisuus huomioidaan jokaisen kohdalla kaikessa
- Kohtaamme jokaisen lapsen yksilöllisesti
- Henkilökunta kiinnittää huomiota siihen, että puhuu lapsista tasa-arvoisesti
- Lasten oman kulttuurin arvostaminen ja kannustamme lapsia luomaan itse omaa kulttuuriaan

Miten arvo näkyy toiminnassaamme:

- LEikin kautta oppiminen, annetaan tilaa leikille
- Kaverisuhteiden tukeminen ja vuorovaikutustaitojen opetteleminen
- Ryhmään kuuluminen
- Positiivinen palaute pienestäkin onnistumisesta
- Kannustus ja rohkaisu
- Tunnetaitojen opetteleminen
- Luodaan turvallinen olo kiireettömyydellä
- Syliin pääsee aina

Ihmisenä kasvaminen

Esimerkkejä miten arvo näkyy toiminnassa:

- Ryhmän säännöt tehdään yhdessä lasten kanssa ja kuvitetaan
- Kaikkiin kiusaamistilanteisiin puututaan, tilanne käydään läpi ja huoltajia tiedotetaan
- Hyvät käytöstavat – aikuisen esimerkki
- Positiivinen pedagogiikka
- Kaveritaitojen kehittäminen
- Tunnetaitojen vahvistaminen – vuorovaikutusleikkejä
- Auta minua tekemään itse ja tue minua löytämään erilaisia ratkaisuja
- Huomaa hyvä!

Miten arvo näkyy toiminnassaamme:

- Vahvistetaan tunne- ja vuorovaikutustaitoja
- Opetellaan tunteiden nimeämistä
- Selvitetään yhdessä ristiriitatilanteita
- Opetellaan anteeksi pyytämistä
- Opetellaan sopimaan asioita yhdessä
- Opetellaan tunnetaitoja
- Etsitään omia vahvuuksia
- Jokainen saa erehtyä
- Jokainen on tärkeä ja arvokas

Lapsen oikeudet

Esimerkkejä miten arvo näkyy toiminnassa:

- Lapsen oikeus tulla hyväksytyksi ryhmässä juuri sellaisena kuin on
- Elämme tässä hetkessä
- Osallisuus
- Turvallisuus: fyysinen, psyykinen, sosiaalinen
- Leikki on lapsen oikeus – leikin havainnointi
- Aikuinen edistää leikkiä muokkaamalla oppimisympäristöä yhdessä lasten kanssa
- Aikuinen läsnä vastaamassa lasten tarpeisiin
- Kaveritaidot ja ryhmäytyminen

Miten arvo näkyy toiminnassaame:

Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja moninaisuus

Esimerkkejä miten arvo näkyy toiminnassa:

- Henkilökunta toimii sukupuolisensitiivisesti ja hyväksyy kaikki lapset taustasta riippumatta
- Kaikki lapset saavat osallistua kaikkeen toimintaan
- Toiminnassa hyväksytään erilaiset tavat tehdä
- Jos lapsi ei saa osallistua uskonnolliseen toimintaan, järjestetään vastaavaa toimintaa
- Huomioidaan ruokarajoitteet
- Oikeus saada tietoa omalla kielellä
- Käytämme laajasti eri kommunikaatiokeinoja
- Pedagoginen dokumentointi yksilö- ja ryhmätasolla
- Autamme lasta tulemaan kuulluksi (piirtäminen, sadutus, kuvaaminen, videointi jne.)

Miten arvo näkyy toiminnassaame:

- Kuunnellaan ja osallistetaan lapsia ja heidän perheitään
- Jokaisella on oikeus ilmaista itseään, tulla kuulluksi esim. Kuvien ja kommunikaatiotaulujen kautta
- Positiivinen palaute pienestäkin onnistumisesta
- Omien vahvuuksien kautta opitaan ja kasvettaan
- Jokaisen mielipide tärkeä
- Leikki oppimisen mahdollistajana
- Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja moninaisuus
- Jokainen lapsi tulee kuulluksi omana itsenään ja osallistuu yhteiseen päätöksentekoon ikätasoisesti
- Suhtaudutaan avoimesti eri kulttuuritaustaisiin lapsiin
- Jokainen on tervetullut leikkiin
- Aikuinen luo omalla esimerkillään yhdenvertaisuutta vahvistavaa ilmapiiriä

Perheiden monimuotoisuus

Esimerkkejä miten arvo näkyy toiminnassa:

- Otamme selvää kulttuurista, tavoista arvoista jne. perheeltä itseltään
- Tehdään näkyväksi erikieliset lapset esimerkiksi ryhmän seinälle toivotuksia eri kielillä
- Kunnioitetaan ja hyväksytään kaikenlaiset perheet
- Huomioidaan perheiden tarpeet ja toiveet esimerkiksi katsomuksellisista asioista
- Perheiden asioinnissa käytetään tarvittaessa tulkkia
- Huomioidaan erilaiset teemapäivät, esimerkiksi läheisen päivä

Miten arvo näkyy toiminnassaamme:

- Kunnioitamme ja arvostamme vanhemmuutta kaikenlaisissa perheissä
- Kaikille perheille luodaan mahdollisuus osallistua, heidän kohdataan aidosti, otetaan asiat puheeksi, keskustellaan ja kerrotaan päivän kuulumisista
- Käytetään tiedottamisessa kaikenlaisia kanavia, jotta perheet saavat tiedon

Terveellinen ja kestävä elämäntapa

Esimerkkejä miten arvo näkyy toiminnassa:

- Lapsia ohjataan terveyttä ja hyvinvointia edistävään elämäntapoihin keskustelemalla, lukemalla kirjallisuutta, draaman avulla, vastaamalla kysymyksiin ikätasoisesti jne.
- Kierrättäminen – lapset + henkilökunta
- Hävikin seuraaminen
- Suositaan aineettomia lasten lahjoja
- Terveellinen ruoka, liikunta ja lepo
- Säännöllinen päivärytmi
- Opetellaan sosiaalisia taitoja: pyritään ehkäisemään syrjäytymistä
- Siisteyskasvatus
- Lähiympäristöön tutustuminen, retkeily, ympäristön suojelu
- Esteettisyys oppimisympäristöissä

Miten arvo näkyy toiminnassaamme:

- Päiväjärjestys, pienryhmä toiminta sekä porrastus luovat edellytykset turvalliselle arjelle
- Kirjataan yhteiset käytänteet ylös
- Huomioidaan kestävä kehitys mm. Ruokailussa, otetaan vain sen verran, mitä jaksaa syödä
- Käytetään luonnonmateriaaleja askarteluissa jne.
- Osallistutaan mahdollisuuksien mukaan eri tapahtumiin
- Opetellaan tunnetaitoja ja tunteiden nimeämistä -> tunnesäätely

TIIMISOPIMUS

TIIMIN NIMI:

TIIMIN JÄSENET:

TIIMIN VETÄJÄ:

TIIMIN JÄSENTEN VASTUUALUEET:

TIIMIN KÄYTÄNTEET, SOPIMUKSET JA YHTEISET PELISÄÄNNÖT:

TIIMIN KEHITTÄMISKOHTEET

Kehittämiskohde 1 + arviointi
Kehittämiskohde 2 + arviointi
Kehittämiskohde 3 + arviointi

MITEN TIIMISSÄ HUOLEHDITAAN JA YLLÄPIDETÄÄN TYÖHYVINVOINTIA

--

Yhteistyösuunnitelma veon kanssa

Veon kanssa sovitut yhteistyökäytännöt ja toimintamallit

Arvio yhteistyön toteutumisesta

Leikki

Esim. Leikin havainnointi, aikuisen rooli leikissä (ohjaus, havainnointi, rikastaminen, leikkijä jne.), pitkäkestoisen leikin mahdollistaminen, lelujen saatavuus (yhteiskäyttö, kuvitettu mahdollisuudet), oppimisympäristöjen kehittäminen, lapset mukaan lelujen tilaamiseen, omien leujen mahdollisuus, leikin lisääminen kaikkiin hetkiin, juonnellinen leikki, pitkäkestoisen leikin mahdollisuus, leikkimahdollisuudet ulkona, lähiympäristön hyödyntäminen.

Näin toimimme:

- Aikuinen heittäytyy leikkiin rikastuttamaan sitä
- Aikuinen ohjaava rooli tärkeä
- Pienryhmätoimita
- Pyritään mahdollistamaan leikin jatkuvuus
- Järjestetään päivän aikana riittävästi leikkihetkiä
- Aikuinen huolehtii, että kaikki pääsevät leikkiin mukaan
- Leikkiä havainnoidaan ja dokumentoidaan

Miten osallisuus huomioidaan?

- Toimintaympäristö suunnitellaan leikkiä mahdollistavaksi ja tukevaksi
- Kuunnellaan leikkitoiveita, kirjataan niitä ylös, toteutetaan mahdollisuuksien mukaan

Toimintatapojen tarkennus tiimiin:

Mansikat:

Leikkiympäristön muokkaus lapsille sopivaksi
 Lapsille mahdollisimman paljon leikkiaikaa
 Aikuinen aktiivisesti leikissä
 Sanoittaa ja johdattaa leikkiä
 Lapsi saa valita itse leikkinsä

Mustikat:

Toiminta ja leikki pienryhmissä, tämä takaa leikkirauhan ja ehkäisee kiusaamista
 Antaa lapsille mahdollisuuden toteuttaa heitä kiinnostavia asioita
 Leikkiaikaa joka päivä
 Aikuinen läsnä leikissä tukemassa, rikastuttamassa ja luomassa leikille jatkuvuutta
 Leikkiympäristö suunnitellaan ja muokataan tarvittaessa leikkiä mahdollistavaksi
 Kuvataan eri leikkialueita, jonne lapset voivat rakentaa leikkiä ei valmiita leikkipaikkoja

Arviointisuunnitelma + arviointi

Pedagoginen dokumentointi

Esim. lasten vasut arjen työkaluksi, lapsikohtaisen materiaalin kerääminen (kansio, sähköinen kansio, vihko jne.), kirjaaminen, videointi, valokuvaaminen, haastattelut, aikuisten havainnot, keskustelut, lasten osallisuus, aikaa ihmettelylle, aikaa pohdinnalle, esille asiat joita ollaan jo tehty, pedagoginen dokumentointi kaikkien vastuulla, arjen tilanteiden dokumentointi + tiimipalaverissa dokumenttien hyödyntäminen, jatkuvuus, vasujen koontilomake käyttöön, käsitteen ”pedagoginen dokumentointi” avaaminen kaikille.

Näin toimimme:

- Jokaiselle lapselle varhaiskasvatussuunnitelma
- Aikuiset kirjaavat lapsesta havaintoja
- Käydään tiimipalaverissa lapsista kaikkien huomiot
- Lasten vasuista nousseista asioista tehdään koontilomake
- Jokaisen lapsen toimintaa ja kehitystä kuvataan/videoidaan
- Jokaisella lapsella on drive-kansio, jonne kootaan valokuvia ja videoita lapsesta

Miten osallisuus huomioidaan?

- Käytetään erilaisia toiminta lapsen osallisuuden ja mielipiteen selville saamiseksi mm. Sadutus, lapsen itse ottamat valokuvat, haastattelut, aikuisen havainnot, keskustelut jne.
- Vanhempien kanssa keskustellaan tulo- ja hakutilanteissa ja tarvittaessa varataan aikaa keskustelulle

Toimintatapojen tarkennus tiimiin

Mansikat:

Varhaiskasvatussuunnitelma tehdään jokaiselle lapselle, vasuun kirjataan vuoden aikana havaintoja lapsesta ja kehitysaskelista

Mustikat:

Tiimipalaverissa arvoidaan säännöllisesti arjen sujuvuutta, tehdään muutoksia tarvittaessa

Arviointisuunnitelma ja arviointi:

Tunne- ja vuorovaikutustaidot, sekä sensitiivisyys

Esim. Vahvuusvaris + muut positiivisen pedagogiikan materiaalit, Piki-materiaali, draama (pöytäteatteri, esitykset, käsinuket jne.), asioiden käsittely silloin kun asia on ajankohtainen, tunnemittarit, vahvuudet toiminnan keskiössä, myönteisen palautteen antaminen lapsille ja aikuisille, vahvuuksien säännöllinen läpikäynti, ystävällisten tekojen kerääminen, lapsi apuopeksi (itsetunnon ja rohkeuden vahvistaminen), Fanny-kirjat, aikuisen malli, tunteiden sanoittaminen, toiminnan ennustettavuus

Näin toimimme:

- Positiivinen palaute
- Omien vahvuuksien löytäminen
- Lasten kohtaaminen lapsen tasolla
- Tunteiden sanoittaminen

Miten osallisuus huomioidaan?

- Lapsen toiveiden kuuntelu ja toteuttaminen
- Tunteet saavat näkyä

Toimintatapojen tarkennus tiimiin

Mansikat:

Lapsen kehuminen hänen onnistuessaan

Mustikat:

Lapsi kertoo hakutilanteissa missä hän on tänään onnistunut

Arviointisuunnitelma ja arviointi:

Arviointi

Esim. peukuttaminen, vihreä/punainen merkki, tunnehyrrä (Oppi ja Ilo), tunnemittarit, kuvat, muistot näkyviksi, keskustelut lasten kanssa, lasten ideat näkyviksi, numeroarvioinnin harjoittelu, huoltajien palautteen käsittely ja huomiointi, oman työn videointi ja arviointi, arviointimateriaalin hyödyntäminen (esim. Parrila), lapset mukaan videoidun materiaalin arviointiin, lapsen kanssa tekeminen ”pilkotaan” ja arvioidaan, omat kyselyt (esim. Google Forms), saduttaminen, lapsen aito kuunteleminen, arviointia jokaiseen tiimipalaveriin, itsearviointilomakkeen käyttö, toimintakulttuurin kehittämistavat

Näin toimimme:

- Itsearviointilomakkeet
- Lasta kuunnellaan
- Vanhempien toiveet huomioidaan
- Tiimipalaverit

Miten osallisuus huomioidaan?

- Jokainen mielipide huomioidaan

Toimintatapojen tarkennus tiimiin

Mansikat:

Positiivinen palaute lapselle

Mustikat:

Lapsia kuunnellaan ja totutaan mahdollisuuksien mukaan

Arviointisuunnitelma ja arviointi:

Monilukutaito ja digitaalinen osaaminen

Esim. harjoitellaan kriittistä lukutaitoa, keskustellaan ikärajoista, tartutaan lasten aloitteisiin, huolehditaan lasten tietosuojasta, tutustutaan lasten digitaaliseen maailmaan, tarjotaan vain ikätasoon sopivaa sisältöä, laitteet lasten saatavilla, laitteiden toimivuuden varmistaminen, työskentelyasennot, äänenvoimakkuus, näytönkirkkaus, tiedonhaku yhdessä lapsen kanssa, arjen teknologiaan tutustuminen, kuvien ja videoiden hyödyntäminen, medialukutaito, myönteinen suhtautuminen digitaalisiin ympäristöihin, digitaalisten ympäristöjen hyödyntäminen lasten osallisuuden vahvistamisessa, henkilöstön osaaminen, laitehuolto yhdessä lasten kanssa, tutustutaan näppäimistöön ja yleisimpiin symboleihin, käyttö osana oppimisen tukea, sovelluksiin tutustuminen, pedagoginen dokumentointi

Näin toimimme:

- Pedagoginen dokumentointi
- Kaikki käyttävät tvt-laitteita
- Henkilökunnan kouluttaminen
- Lasten toiveiden kuuleminen ja toteuttaminen

Miten osallisuus huomioidaan?

- Tvt- laitteet yhtenä oppimisvälineenä
- Tvt-laitteet lasten saatavilla

Toimintatapojen tarkennus tiimiin

Mansikat:

Pienet harjoittelevat avaamaan laitteet ja ottamaan kuvia

Mustikat:

Lasten kanssa harjoitellaan laitteiden käyttöä monipuolisesti

Arviointisuunnitelma ja arviointi:

OPPIMISEN ALUEET

ILMAISUN MONET MUODOT

OPPIMISEN ALUEET

KASVAN, LIIKUN JA KEHITYN

OPPIMISEN ALUEET

KIELTEN RIKAS MAAILMA

OPPIMISEN ALUEET

MINÄ JA MEIDÄN YHTEISÖMME

OPPIMISEN ALUEET

TUTKIN JA TOIMIN YMPÄRISTÖSSÄNI

LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN

AJATTELU JA OPPIMINEN

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

Yhdessä ihmetellään

Mansikat:

Lasta ohjataan kädestä pitäen

Mustikat:

Lastan ohjataan ja kannustetaan omatoimisuuteen, annetaan apua tarvittaessa

KULTTUURINEN OSAAMINEN, VUOROVAIKUTUS JA ILMAISU

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

Ristiriitatilanteiden selvittäminen yhdessä

Mansikat:

Tilanteiden ja tapahtumien sanoittaminen. Tunteiden sanoittaminen

Mustikat:

Lasten vahvuuksien tukeminen ja tunteiden sanoittaminen

ITSESTÄ HUOLEHTIMINEN JA ARJEN TAIDOT

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

Arjen perustaitojen oppiminen

Mansikat:

Opetellaan omatoimisuutta

Mustikat:

Lastan ohjataan ja kannustetaan omatoimisuuteen, annetaan apua tarvittaessa

OSALLISTUMINEN JA VAIKUTTAMINEN

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

Lasten toiveiden ja mielipiteiden huomioiminen

Mansikat:

Lasta kuullaan päivän eri tilanteissa ja laskeudutaan lapsen tasolle kuulemaan

Mustikat:

Kiireettömyys, annetaan lapselle aikaa tehdä ja yrittää